

6.1 Hlavní zjištění

- › Naprostá většina učitelů v ČR (89 % a více) i v mezinárodním průměru (87 % a více) pracuje ve školách, jejichž ředitelé uvedli, že názory spolupracovníků jsou vzájemně respektovány, zaměstnanci otevřeně diskutují o obtížích, mají společné představy o vyučování a učení a obvykle sdílejí úspěch. Výrazně pozitivně jsou v ČR i v mezinárodním průměru hodnoceny též vztahy mezi učiteli a žáky. Čtvrtina učitelů v ČR, jakož i v mezinárodním průměru však pracuje ve školách, kde ředitelé spatřují rezervy ve spolupráci s místní komunitou.
- › V podílu učitelů, jejichž ředitelé označili, že se sledované nežádoucí jevy ze strany žáků vyskytují minimálně jednou za týden, zaznamenala ČR nadprůměrně dobré výsledky – až na podvádění, vandalství a krádeže a užívání/držení drog a/nebo alkoholu, jejichž podíl výskytu minimálně jednou za týden je v ČR a v mezinárodním průměru shodný. Nežádoucí projevy žáků, s nimiž se má dle výpovědi ředitelů ve školách v ČR minimálně jednou týdně možnost setkat více než 5 % učitelů, jsou neomluvené absence (6 %), podvádění (13 %) a pozdní příchody do školy (39 %). V případě neomluvených absencí však ČR dopadla nejlépe ze všech zemí.
- › Výskyt negativního chování ze strany učitelů byl ve všech třech sledovaných aspektech v ČR zaznamenán v o poznání menší míře, než jaká byla zaznamenána v průměru za všechny země. Absentérství a diskriminace se v ČR ze strany učitelů prakticky neobjevují. Pozdní příchody učitelů se vyskytují ve školách, kde v souhrnu působí necelá polovina učitelů, jedná se však v naprosté většině pouze o řídký jev.
- › Podíl učitelů v ČR, kteří souhlasili s výrokem, že žáci ve třídě vytvářejí příjemnou studijní atmosféru, je shodný s mezinárodním průměrem (71 %). U ostatních výroků ohledně atmosféry ve třídě již podali učitelé v ČR oproti průměru o něco pozitivnější zprávu. Přitom přibližně 85 % rozptýlu hodnocení výroků o atmosféře ve třídě lze vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými učiteli, zbytek leží na úrovni jednotlivých zemí (8 %) a škol (7 %).
- › V průměru za všechny země stráví učitelé dle své výpovědi 79 % času vyučovací hodiny vlastním vyučováním a učením. Nicméně přibližně jeden ze čtyř učitelů ve více než polovině účastnících se zemí uvedl, že stráví minimálně 30 % času vyučovací hodiny zjednáváním pořádku a administrativními činnostmi.
- › Učitelé v ČR uvedli, že věnují vyšší podíl času vyučovací hodiny vlastnímu vyučování a učení (84 %), než je mezinárodní průměr, a naopak podprůměrný podíl zjednávání pořádku a administrativními činnostmi.
- › Podíl času vyučovací hodiny věnovaný vlastnímu vyučování ve třídě souvisí ve všech zemích zúčastněných v šetření TALIS 2013 s atmosférou v této třídě, jak o ní učitelé vypověděli. V mnohých zemích (včetně ČR) byla také zjištěna pozitivní souvislost mezi atmosférou ve třídě a využíváním práce žáků v malých skupinkách, jakož i práce žáků s ICT.